

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1359
Toplantı Tarihi/Sayısı : 17.10.2023/37
Karar Numarası : 2023/793
Başvuran : B.Ş.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Tavşanlı T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın eş görüşmesi ödülü ile görüntülü görüşme uygulamasından yararlandırılması talebine ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran başvuru dilekçesinde özetle;

a. Bulunduğu Tavşanlı T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun tüm koşullarında görüntülü ve sesli görüşme altyapısının mevcut olduğunu, bazı mahpuslara her hafta otuz dakika görüntülü görüşme hakkı verilirken kendisine on dakika sesli görüşme hakkının verildiğini,

b. Söz konusu hususu bulunduğu Kurum ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne iletmesine rağmen çözüme kavuşturulmadığını,

c. Ayrıca, pandemi sonrası uygulanmaya başlanan eş görüşmesi konusunda tüm şartları taşıdığını ancak kendisinin eşi ile görüşme gerçekleştiremediğini, söz konusu hususları Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna da iletmediğini ancak henüz bir cevap almadığını iddia etmekte; görüntülü görüşme hakkından ve eş görüşmesinden faydalanması için gerekli işlemin yapılmasını talep etmektedir.

3. Muhatap Tavşanlı T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle; Kurumda ödül uygulamalarının mevzuata uygun olacak şekilde; Kurumun fizikî yapısı, personel sayısı, mali-sosyal imkânları, mevcut doluluk durumu dikkate alınarak değerlendirildiği, başvuran ile yapılan görüşmelerde ödül uygulamalarının bir hak değil teşvik olduğu iletmesine rağmen başvuranın Kurum personelini baskı altına almaya çalıştığı, ısrarla ödülün hak olduğunu ve verilmesinin de zorunlu olduğunu ifade ederek durumu kabul ettirmeye çalıştığı belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Özel hayatın gizliliği" başlıklı 20'nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve

aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.”

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun “*Kurumun görevleri*” başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde; “*İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol (OPCAT) hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak.*”, (i) bendinde; “*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*” Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “*Ön incelemenin yapılması*” başlıklı 48'inci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

“(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; (...) yönlerinden incelenir.”

7. Mezkûr Yönetmelik'in “*Karar verilmesine yer olmadığına dair karar*” başlıklı 73'üncü maddesi şöyledir:

“(1) Kurum; a) Başvurucunun başvurusundan vazgeçmesi, b) Başvurucu gerçek kişi ise ölümü veya tüzel kişi ise tüzel kişiliğinin sona ermesi, c) İnceleme ve araştırma devam ederken başvuru konusu hakkında dava açılması, üzerine inceleme ve araştırmasını sonlandırması hâlinde karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. Başvuran eş görüşmesi ödülü ile görüntülü görüşme uygulamasından yararlandırılması talep etmişse de 14/6/2023 tarihli dilekçesi ile başvurusundan vazgeçtiğini Kurumumuza bildirmiştir. Bu sebeple, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 73'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca başvuru hakkında karar verilmesine yer olmadığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine

başvurulabileceğine,

17/10/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Afişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi